

... Și vreme e ca să ucizi

Firma

Cazul Pelican

Clientul

Camera morții

Omul care aduce ploaia

Juriul

Partenerul

Avocatul străzii

Testamentul

Frăția

Moștenitorii

Maestrul

Ultimul jurat

Mediatorul

Apelul

Asociatul

Mărturisirea

Litigiu

Santajul

Şirul de Platani

DOUĂ ROMANE:

Campionul din Arkansas

Calico Joe

DOUĂ ROMANE UMORISTICE:

Un altfel de Crăciun

Fotbal și pizza

O CARTE DE POVESTIRI:

Ford County

O CARTE DE NONFICȚIUNE:

Nevinovatul

PATRU ROMANE PENTRU TINERI:

Theodore Boone: Puștiul avocat

Theodore Boone: Răpirea

Theodore Boone: Acuzatul

Theodore Boone: Amenințarea

JOHN GRISHAM

ŞIRUL DE PLATANI

Pe Seth Hubbard l-au găsit în locul unde promisese să fie, deși nu tocmai în starea în care s-ar fi așteptat ei. Omul atârna de capătul unei frânghii, la vreo doi metri deasupra solului, răsucindu-se ușor în vânt. Un front de aer rece trecea prin regiune și Seth era ud când îl găsiseră, nu că asta ar fi contat. Cineva observă că nu avea noroi pe pantofi și nici nu se vedea urme sub el, ceea ce însemna probabil că era deja spânzurat și mort când începuse ploaia. Însă ce importanță avea asta? La urma urmelor, niciuna.

Nu este chiar atât de simplu să te spânzuri de un copac. Era limpede că Seth se gândise la toate detaliile. Funia era o parămă de manila, împletită și groasă de aproape doi centimetri, ușor învechită și destul de solidă ca să susțină greutatea lui Seth, care cântărea 64 de kilograme cu o lună în urmă, când fusese la cabinetul medical. Mai târziu, un angajat de la una dintre fabricile lui Seth avea să declare că își văzuse șeful tăind o bucată de funie lungă de vreo patru metri și jumătate dintr-un mosor, cu o săptămână înainte să o folosească într-o manieră atât de dramatică. Un capăt era legat strâns de o creangă joasă a copacului și întărit cu mai multe noduri și legături făcute la repezeală.

Însă acestea ținuseră. Celălalt capăt era atârnat peste o creangă mai înaltă, groasă de 60 de centimetri și aflată la exact 6,3 metri deasupra solului. Din acel punct, funia cobora vreo doi metri și jumătate, sfârșindu-se într-un ștreang perfect, unul la care era limpede că Seth trudise îndelung. Ștreangul era făcut ca la carte, cu treisprezece bucle menite să strângă ochiul frânghei sub presiune. Un ștreang făcut cum trebuie îți frânge gâtul, oferind o moarte mai rapidă și mai puțin dureroasă, și se pare că Seth își făcuse temele. În afară de ce era evident, nu se vedea niciun semn de luptă sau de agonie.

O scară de aproape doi metri fusese împinsă într-o parte și acum zacea în apropiere. Seth își alese copacul, aruncase funia pe după creangă, o legase strâns, urcase pe scară, ajustase lațul și, când isprăvise toate pregătirile, împinsese scara cu piciorul și căzuse în gol. Mâinile îi atârnau pe lângă buzunare.

Oare avusese vreo clipă de îndoială, de ezitare? Când își luase picioarele de pe scară, cu mâinile în continuare libere, oare apucase din instinct frânghea de deasupra capului, zbătându-se disperat până renunțase? Nimici nu putea ști cu siguranță, dar nu părea plauzibil. Dovizele descoperite mai târziu aveau să dezvăluie că Seth venise acolo cât se poate de hotărât.

Pentru această ocazie, își alese cel mai bun costum pe care îl avea, dintr-o stofă groasă de lână, cenușiu-închis și rezervat în mod normal pentru înmormântările desfășurate pe vreme rece. Avea doar trei costume. Când e făcută ca la carte, spânzurarea are efectul de a lungi corpul, astfel încât pantalonii îi ajungeau doar până la glezne, iar haina îi era ridicată deasupra taliei. Pantofii săi lungi erau lustruiți și impecabili. Cravata albastră era

înnodată perfect. Cămașa albă, în schimb, era pătată cu sâangele ce se scurgea de sub frânghei. Peste câteva ore avea să se afle că Seth Hubbard participase la slujba de la ora 11 de la o biserică din apropiere. Vorbise cu cunoșcuții săi, glumise cu diaconul, lăsase un prinos în cutia milei și păruse într-o dispoziție destul de bună. Majoritatea oamenilor știau că Seth suferă de cancer pulmonar, deși mai nimici nu știa că doctorii îi spuseseră că mai avea foarte puțin de trăit. Seth se afla pe mai multe pomelnice la biserică. Totuși, purta stigmatul celor două divorțuri și imaginea sa de bun creștin avea să rămână mereu pătată.

Iar sinuciderea urma să-i înrăutățească și mai mult situația.

Copacul era un platan bătrân pe care Seth și familia lui îl dețineau de mulți ani. Terenul din jur era ticsit cu asemenea copaci cu lemn tare și valoros, iar Seth îl ipotecase în mod repetat, îmbogățindu-se de pe urma lui. Tatăl său achiziționase terenul prin mijloace suspecte în anii '30. Ambele soții ale lui Seth încercaseră din răsputeri să-i ia pământul la divorț, însă el rezistase vitejește. Oricum ele obținuseră aproape toate celelalte bunuri.

Primul care ajunse la locul faptei fu Calvin Boggs, un om priceput la toate și muncitor la fermă, pe care Seth îl angajase cu câțiva ani în urmă. Duminică dimineață, Calvin fusese sunat de șeful său. „Vino să ne întâlnim la pod, la ora două“, îi zise Seth. Nu îi dăduse detalii, iar Calvin nu era genul de om care să pună întrebări. Dacă domnul Hubbard îi spunea să meargă undeva la o anumită oră, atunci acolo se ducea. În ultima clipă, băiatul de zece ani al lui Calvin se rugă să-l ia cu el și, fără prea mare tragere de inimă, Calvin acceptă. O luară

pe drumul de pietriș ce șerpuiă pe kilometri întregi pe proprietatea familiei Hubbard. În timp ce conducea, Calvin începu să-și pună întrebări cu privire la întâlnire. Nu-și mai amintea vreo altă ocazie în care să se fi întâlnit cu șeful său într-o duminică după-amiază. Știa că acesta era bolnav și se zvonea că trăgea să moară, dar, ca despre orice altceva, domnul Hubbard prefera să treacă totul sub tăcere.

Podul era de fapt o platformă de lemn întinsă peste un pârâu îngust și fără nume, cu malurile năpădite de mărcini și mișunând de năpârci. De luni bune, domnul Hubbard plănuia să îl schimbe cu un pod mare de beton, dar problemele de sănătate îl împiedicaseră. Locul se afla în apropierea unui luminiș unde două cicioabe dărăpăname și împresurate de vegetație ofereaau singurul indiciu că acolo fusese cândva o mică aşezare umană.

Lângă pod era parcat Cadillacul nou-nouț al domnului Hubbard, cu portiera din partea șoferului și cu portbagajul deschis. Calvin parcă în spatele mașinii și se holbă la ea, simțind pentru prima oară că s-ar fi putut să fie ceva în neregulă. Ploaia se înțețise și vântul sufla mai tare, așa că nu exista niciun motiv întemeiat pentru care domnul Hubbard să-și fi lăsat portiera și portbagajul deschise. Calvin îi zise băiatului să rămână în camionetă, apoi ocoli încet mașina fără să o atingă. Nu se vedea nici urmă de șeful său. Calvin trase adânc aer în piept, își șterse stropii de ploaie din ochi și se uită împrejur. Dincolo de luminiș, la nici o sută de metri distanță, văzu un corp atârnat de un copac. Se întoarse la camionetă și îi spuse din nou băiatului să rămână înăuntru și să țină ușile închise, însă era prea târziu. Băiatul se holba la platanul din depărtare.

- Stai aici, rosti Calvin cu asprime. Și nu ieși din mașină!

- Da, domnule.

Calvin porni. Se mișcă încet, fiindcă bocancii îi aluneca pe noroi și încerca să-și păstreze cumpătul. La ce bun să se grăbească? Cu cât se apropia mai mult, cu atât vedea lucrurile mai clar. Omul îmbrăcat în costumul închis la culoare și atârnat de capătul funiei era mort de-a binelea. Calvin îl recunoscu într-un final, văzu scara și puse repede lucrurile cap la cap. Fără să atingă nimic, se întoarse la camionetă.

Era octombrie 1988, și telefoanele de mașină ajunseră într-un sfârșit și în zona rurală din Mississippi. La insistențele domnului Hubbard, Calvin își instalase unul în camionetă. Sună la biroul șerifului din comitatul Ford, raportă pe scurt cele întâmplate și se puse să aștepte. După ce dădu drumul la căldură și se calmă treptat ascultând-o pe Merle Haggard la radio, Calvin se uită prin parbriz, fără să-l mai bage în seamă pe băiat, și bătu darabana în ritmul ștergătoarelor, realizând că plângea. Băiatul era prea speriat ca să mai scoată vreo vorbă.

O oră mai târziu, doi polițiști ajunseră la locul faptei în aceeași mașină, și în timp ce își punea impermeabilele, sosi și o ambulanță cu un echipaj de trei oameni. Își mijiră cu toții ochii ca să vadă bâtrânelul platan, și după câteva secunde de concentrare își dădură seama că era un om spânzurat de el. Calvin le zise tot ce știa. Polițiștii deciseră că era mai indicat să procedeze ca în cazul unei crime, așa că le interziseră celor de pe ambulanță să se apropie de locul faptei. Sosi un alt polițist, apoi încă unul. Percheziționară mașina, dar nu găsiră nimic care să-i ajute. Îl fotografiară și îl filmără pe Seth aşa cum atârna

spânzurat, cu ochii închiși și cu capul sucit grotesc spre dreapta. Studiară urmele din jurul platanului și nu găsiră nicio dovadă care să indice prezența unei alte persoane. Un polițist îl duse pe Calvin la reședința domnului Hubbard, aflată la câțiva kilometri distanță – băiatul veni cu ei, pe bancheta din spate, încă mut. Ușile erau descuiați, și pe masa din bucătărie găsiră un bilet lăsat pe un carnețel. Seth scrisese îngrijit:

Lui Calvin. Te rog să informezi autoritățile că mi-am luat singur zilele, fără ajutor din partea altcuiva.

Pe foia alăturată am lăsat instrucțiuni specifice cu privire la înmormântarea mea. Fără autopsie! S.H.

Biletul era datat în acea zi, duminică, 2 octombrie 1988.

Polițiștii îl lăsăra să plece într-un final pe Calvin. Își duse băiatul înapoi acasă, unde acesta se prăbuși în brațele mamei sale și nu scoase nicio vorbă tot restul zilei.

*

Ozzie Walls era unul din cei doi șerifi de culoare din Mississippi. Celălalt tocmai fusese ales într-un comitat din Deltă cu o populație de 70% negri. Comitatul Ford avea o populație de 74% albi, însă Ozzie fusese ales și reales la mare distanță de contracandidați. Negrii îl adorau pentru că era unul de-al lor. Albii îl respectau pentru că era un polițist tenace și o fostă vedetă de fotbal american de la liceul Clanton. În anumite aspecte ale vieții din Sud, fotbalul începea încet-încet să treacă dincolo de rasă.

Ozzie tocmai pleca de la biserică împreună cu soția și cei patru copii ai săi când primi apelul. Veni la pod în

costum, fără armă sau insignă, dar cu o pereche de cizme vechi în portbagaj. Însoțit de alți doi polițiști, merse până la platan prin noroi, cu o umbrelă în mâna. Trupul lui Seth era leoarcă deja și apa se scurgea din vârfurile pantofilor, din bărbie, urechi, degete și pantaloni. Ozzie se opri nu departe de pantofi, își ridică umbrela și se uită la chipul palid și jalnic al unui om pe care îl întâlnise doar de două ori.

Ei doi se cunoșteau de ceva vreme. În 1983, când Ozzie candidase prima oară pentru funcția de șerif, avusese trei contracandidați albi și nicio lețcaie în buzunar. Fusese sunat de Seth Hubbard, un străin pentru el, și, după cum avea să afle Ozzie, o persoană foarte discretă. Seth locuia în colțul de nord-est al comitatului Ford, chiar la granița cu comitatul Tyler. Îi spusese că avea afaceri cu lemn și cherestea, că avea câteva fabrici de cherestea în Alabama, și-i lăsase impresia unui om de succes. Se oferise să-i sponsorizeze campania lui Ozzie, dar numai dacă accepta bani gheăță. Douăzeci și cinci de mii de dolari, bani gheăță. În biroul său, în spatele ușilor inchise, Seth Hubbard deschisese o cutie și-i arătase banii lui Ozzie. Acesta îi zisese că toate contribuțiile financiare pentru campanie trebuiau declarate și aşa mai departe. Seth replicase că nu voia ca donația pe care o facea să fie făcută publică. Fie prima banii gheăță, fie nu-i prima deloc.

- Ce vreți în schimb? îl întrebă Ozzie.
- Vreau să fiu ales. Nimic mai mult, replicase Seth.
- Nu știu ce să zic...
- Crezi că adversarii dumitale primesc bani pe sub mână?
- Probabil.

– Sigur că primesc. Nu fi fraier!

Ozzie luase banii. Își intensificase eforturile din campanie, câștigase la mustață alegerile preliminare, apoi își zdrobise adversarul în alegerile generale. Mai târziu, trecuse de vreo două ori pe la biroul lui Seth ca să-l salute și să-i mulțumească, dar nu-l găsise pe domnul Hubbard acolo. Nu-i răspunse nici la telefon. Ozzie se interesase discret de domnul Hubbard, dar lumea nu știa prea mare lucru. Se zvonea că făcuse bani din afaceri cu mobilă, însă nimeni nu știa sigur. Omul deținea două sute de pogoane de pământ în jurul casei. Nu apela la serviciile băncilor, ale firmelor de avocatură sau ale agenților de asigurări locale. Se ducea din când în când la biserică.

Patru ani mai târziu, Ozzie nu avusese de înfruntat cine știe ce opoziție, dar, chiar și în aceste condiții, Seth dorise să se întâlnească cu el. Din nou îi dăduse douăzeci și cinci de mii de dolari, după care dispăruse iarăși din peisaj. Acum era mort, ucis de propriul ștreang și cu apa de ploaie picurând din el.

Finn Plunkett, coronerul comitatului, sosi într-un final. Moartea putea fi înregistrată oficial acum.

– Hai să-l dăm jos, spuse Ozzie.

Nodurile fură desfăcute, și cadavrul lui Seth fu coborât încet-încet. Îl puseră pe o targă și îl acoperiră cu o prelată impermeabilă. Patru oameni se chinuiră să îl ducă până la ambulanță. Ozzie urmă micul alai, la fel de nedumerit ca restul lumii.

Era deja în funcție de cinci ani și văzuse nenumărate cadavre. Accidente de mașină, câteva crime, niște sinucideri. Nu avea inima de piatră și nici nu se blazase. Sunase în miez de noapte părinți și soți, și se temuse întotdeauna de următorul caz.

Bietul Seth! Pe cine trebuia oare să sună Ozzie acum? Știa că Seth era divorțat, dar nu știa dacă se recăsătorise sau nu. Nu știa nimic despre familia sa. Seth avea aproape 70 de ani. Dacă avea copii la casele lor, unde erau aceștia?

Ei bine, Ozzie avea să afle în curând. În timp ce conducea spre Clanton, cu ambulanța pe urme, începu să sună pe toată lumea care ar fi putut ști căte ceva despre Seth Hubbard.